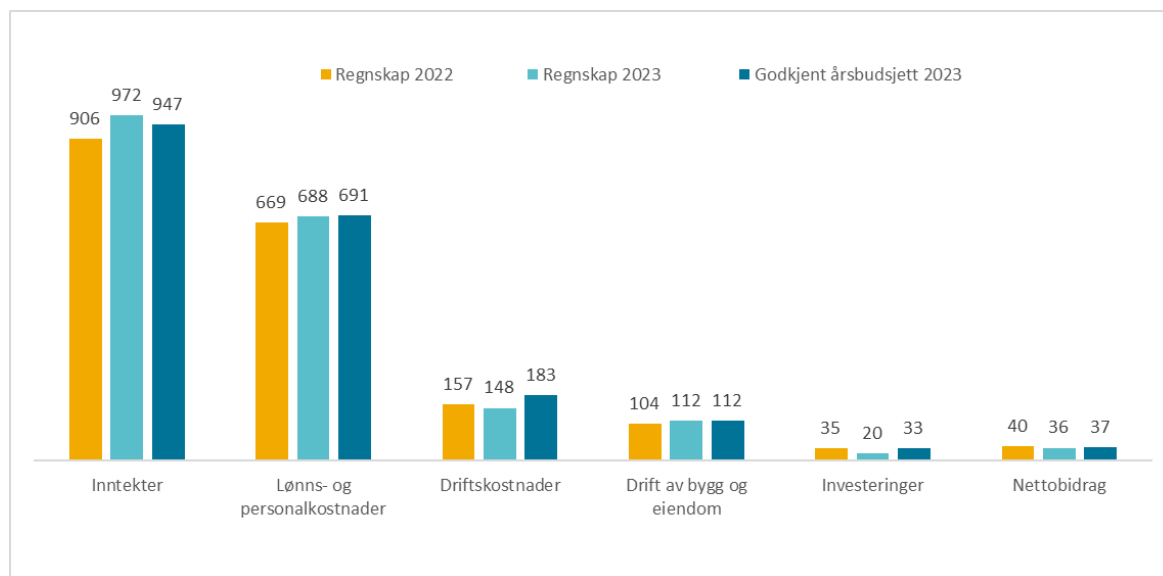

Årsregnskap 2023 for Det helsevitenskapelige fakultet

1 Budsjet og regnskap

Alle tall er presentert i hele millioner kroner. Kostnader og merforbruk er presentert med negativt fortegn i tabeller, inntekter og mindreforbruk med positivt fortegn.

1.1 Bevilgningsøkonomien (BEV)

Figur 1. Inntekter og kostnader BEV

Inntekten på 972 mill. kr består hovedsakelig av bevilgning fra KD, men også interne overføringer fra andre fakultet eller nivå 1 (39,6 mill. kr) og diverse salgs- og driftsinntekter (8,6 mill. kr). Fakultetet har mottatt 824 mill. kr gjennom budsjettfordelingen til UiT, 49 mill. kr til rekrutteringsstillinger som er i løp, samt 18 mill. kr i strategiske tildelinger fra UiT. Inntekten i bevilgningsøkonomien er 25 mill. kr høyere enn forventet, og skyldes hovedsakelig kompensasjon for økt lønns- og prisvekst fra revidert nasjonalbudsjett 2023, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift fra revidert nasjonalbudsjett, omstillingsmidler i forbindelse med utfasing av studieplasser fra revidert nasjonalbudsjett 2020 og andre mindre tilleggstildelinger.

Av de totale kostnadene på 968 mill. kr er lønns- og personalkostnader med 688 mill. kr den største utgiftsposten. Her er det relativt små avvik i forhold til budsjett på overordnet nivå, totalt et mindreforbruk på 3,3 mill. kr, men i denne kategorien er det flere føringer som går mot hverandre og dermed skjuler avvik fra budsjett. Refusjon av sykepenges og foreldrepenges er 13,7 mill. kr større enn budsjettet og lønns- og personalkostnadene er 10,4 mill. kr høyere enn budsjettet, av disse er 4 mill. kr i knyttet til større bruk av timelærere og kan muligens ses i sammenheng med økte refusjoner.

De fleste enheter har lønnskostnader høyere enn opprinnelig budsjettet på grunn av et stort lønnsoppgjør. Enheter som har over 1 mill. kr i merforbruk er: Fellesadm (1,6 mill. kr), IFA (2,7 mill. kr), IHO (2 mill. kr), IKM (2,6 mill. kr), IMB (1 mill. kr) og IVP (1,1 mill. kr). De fleste enheter har også mer i refusjoner enn opprinnelig budsjettet. Enheter som har over 1 mill. kr i budsjettavvik på

refusjoner er: Fellesadm (1,4 mill. kr), IHO (2,5 mill. kr), IMB (3,6 mill. kr), IPS (1,1 mill. kr) og IVP (2 mill. kr).

Driftskostnadene er 35 mill. kr lavere enn budsjettet, av disse er 8 mill. kr avvik på ordinær drift mens resterende tilhører øremerkede prosjekter. På ordinær drift er mindreforbruket fordelt på alle enheter utenom IFA og IKO som har merforbruk. Avviket på øremerkede prosjekter på 27 mill. kr er også fordelt på mange enheter. Omtrent halvparten av avviket er endring av planer i løpet av 2023, mens resterende virker å være forsinkelse i aktivitet. Det kan se ut som driftsmidler på øremerkede delprosjekter generelt er optimistisk budsjettet og det i kombinasjon med store prosesser, f.eks. prosjekt knyttet til økning i studieplasser på legeutdanningen, og økt sykemeldinger kan indikere manglende kapasitet til å gjennomføre aktivitet.

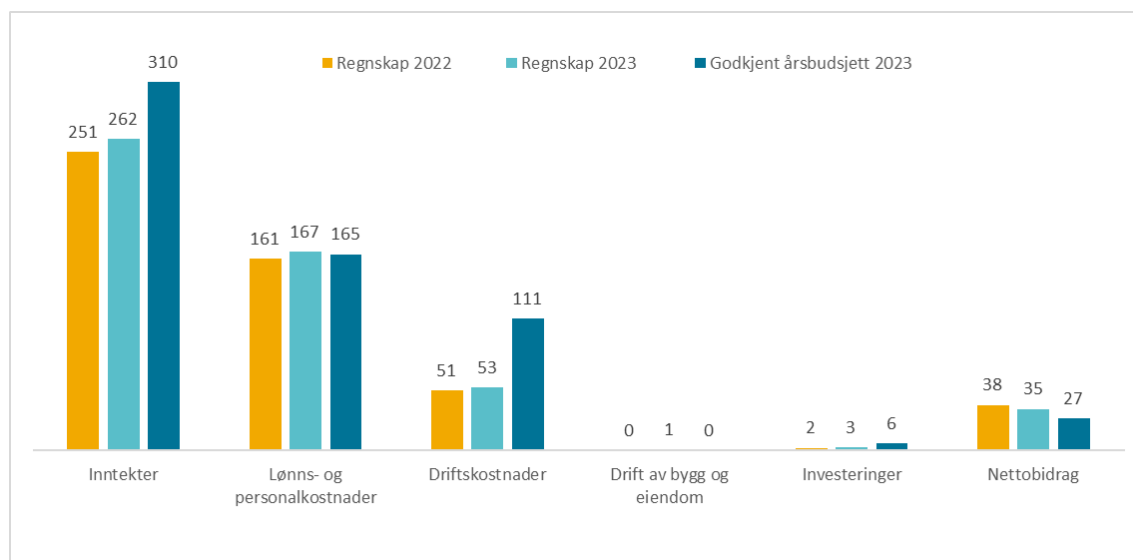
Nettobidrag fra BOA¹ skal bidra til å styrke bevilgningsøkonomien. Tabell 1 viser at bidraget fra BOA er redusert fra 40 mill. kr i 2022 til 35,6 mill. kr i 2023. Det er et budsjettavvik på sum nettobidrag i 2023 på 1,5 mill. kr. I forhold til budsjett er det økning på samtlige poster utenom leiested, her er det hentet inn 2 mill. kr mindre enn budsjettet. Det er et relativt lite avvik i forhold til budsjett på overordnet nivå, men det er til dels store avvik på enkelte enheter som tilfeldigvis går i motsatt retning slik at totalen ser ok ut. Eksempelvis har IKM, IMB og ISM til sammen 11,2 mill. kr i lavere nettobidrag enn budsjettet, mens resterende enheter har til sammen 9,7 mill. kr i høyere nettobidrag enn budsjettet. Det har vært et fokus på å øke forståelsen av nettobidraget siden overgangen til nytt økonomisystem, men resultatet for de ulike enhetene viser at området fortsatt må prioriteres.

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Budsjettavvik 2023
Frikjøp	35,2	26,4	24,1	-2,2
Indirekte kostnader	102,5	94,8	92,2	-2,6
Egenfinansiering	-112,2	-103,3	-99,5	3,8
Leiested	15,5	14,2	18,6	4,4
Direkte kostnader drift og investeringer	0,8	2,0	0,0	-2,0
Prosjektavslutning bidrag	-0,5	1,5	1,5	-0,1
Prosjektavslutning oppdrag	0,0	0,5	0,3	-0,2
Overforbruk BOA	-1,3	-0,4	0,0	0,4
Sum nettobidrag	40,0	35,6	37,1	1,5

Tabell 1 Oversikt netto-overføringer BOA 2022, 2023, budsjett 2023 og budsjettavvik

¹ Netto-overføringer fra BOA er interne transaksjoner mellom BEV og BOA hvor frikjøp av ansatte, indirekte kostnader og infrastruktur er en inntekt i bevilgningsøkonomien, mens egeninnsats er en kostnad.

1.2 Bidrag- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Figur 2 Inntekter og kostnader BOA

Regnskapet viser at BOA-inntekten er 47,8 mill. kr lavere enn budsjettet. I BOA periodiseres inntekten i takt med påløpte kostnader, slik at lavere inntekt betyr lavere aktivitetsnivå. Aktivitetsnivået er i hovedsak lavere enn planlagt på alle enheter.

Av de totale kostnadene på 225 mill. kr er lønns- og personalkostnader den største utgiftsposten i BOA. Her er det relativt små avvik i forhold til budsjett på overordnet nivå, totalt et merforbruk på 2 mill. kr, men i denne kategorien er det flere føringer som går mot hverandre og dermed skjuler avvik fra budsjett. Refusjon av syke- og foreldrepenger er 5 mill. kr, og denne posten har ingen budsjett i BOA, det vil si at lønn- og personalkostnader har et merforbruk på 7 mill. kr i forhold til budsjett. Merforbruket er fordelt på stort sett alle enheter.

Driftskostnadene har det største budsjettavviket med 58 mill. kr. Driftskostnadene er omtrent 48% av godkjent årsbudsjett. Årsregnskapet for 2022 viste samme tendens, da var driftskostnadene omtrent 60% av budsjett. Årsakene til budsjettavviket kan være optimistisk budsjettering, flat budsjettering av drift i prosjektperiode eller forsinkelse i prosjekter. Når vi ikke ser samme avviket på lønnsbudsjettet kan det være en risiko for at fremdriften i prosjektene er for dårlig slik at prosjektet må forlenges for å kunne gjennomføres. En slik forlengelse må ofte dekkes gjennom egenfinansiering, og behovet for dette blir gjerne synlig først mot slutten av prosjektperioden hvis det ikke er fokus på årsak til mindreforbruk underveis i prosjektet. At budsjettavvik drift i 2023 er større enn et allerede stort budsjettavvik i 2022 på drift indikerer at vi fortsatt har behov for å jobbe med å forbedre budsjettkvaliteten på drift.

Regnskapet viser at nettobidraget mellom bevilgning og BOA er 8 mill. kr større enn budsjettet i BOA. Avviket er i hovedsak fordelt på økte direkte kostnader, redusert egeninnsats fra BEV, økt indirekte kostnader og ikke budsjetterte prosjektavslutninger.

Tabell 2 viser BOA-inntektene for 2022 og 2023, samt budsjett 2024. Totalt øker inntektene med 10,7 mill. kr fra 2022 til 2023, dette er en økning på 4%. Inntekter fra EU og NFR går ned mens andre BOA-inntekter øker. Økningen i andre BOA-inntekter skyldes i hovedsak oppstart av tredje

datainnsamling i SAMINOR og bidrar til at ISM har en økning på 37% i totale BOA-inntekter. På tross av økning i de totale inntektene er det flere enheter som har en betydelig reduksjon fra 2022 til 2023, og for flere av disse viser budsjett 2024 foreløpig en ytterligere reduksjon.

Totalt i 2024 er det budsjettert en økning i inntekter på 2,8%. Budsjett 2024 tar foreløpig ikke høyde for ikke utført aktivitet i 2023, og vi forventer at budsjett 2024 vil øke når prosjektene gjennomgås etter avsluttet regnskap for 2023. Det er budsjettert med en nedgang i andre BOA-inntekter, mens det forventes en økning i inntekter fra EU og NFR.

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2024
EU-inntekter	7,8	4,5	10,5
NFR-inntekter	40,3	28,9	37,8
Andre BOA-inntekter	202,5	227,9	220,3
SUM BOA-inntekter	250,6	261,3	268,6

Tabell 2 Sammenstilling regnskap og budsjett for BOA-inntekter

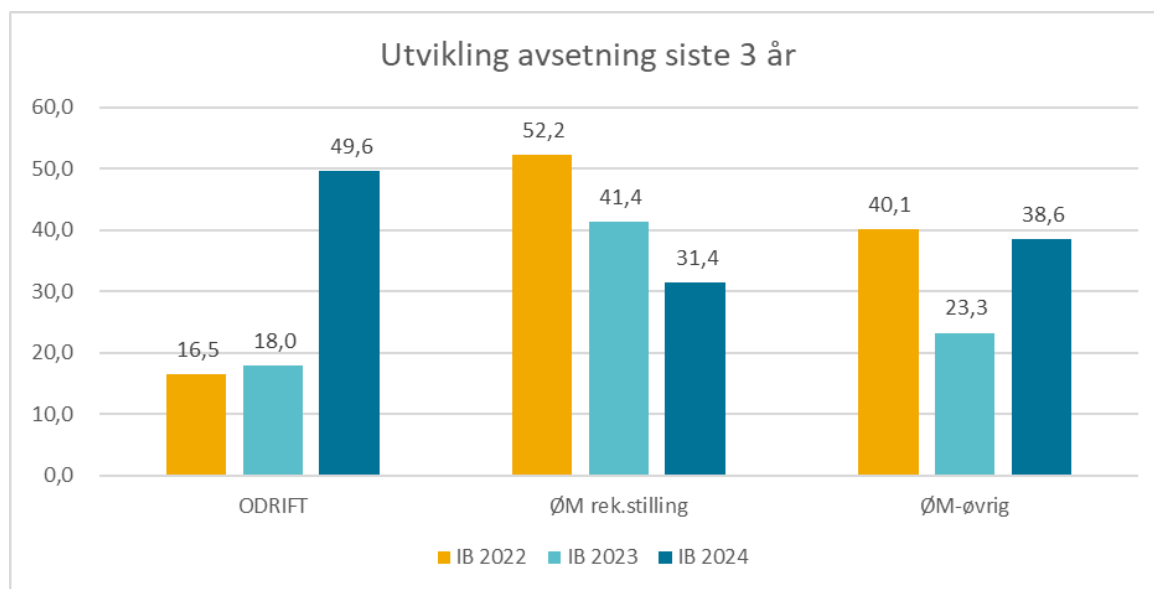
Tabell 3 viser andel BOA-inntekter i 2022 og 2023, samt budsjettert andel BOA-inntekt i 2024. Andel BOA-inntekter reduseres i 2023 selv om inntekt fra BOA øker. Dette er fordi inntekt i bevilgning har en større økning. Budsjettert andel 2024 er foreløpig for lav til å nå målkravet i 2024 på 23% BOA-inntekter.

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2024
Inntekt fra BOA	250,6	261,3	268,6
Totale inntekter	1 150,7	1 219,7	1 208,5
Andel BOA-inntekt	21,8 %	21,4 %	22,2 %

Tabell 3 Andel BOA-inntekter 2022 og 2023, og budsjettert andel BOA-inntekt 2024

2 Avsetninger i bevilgningsøkonomien

I økonomimodellen skiller man mellom ulike aktivitetstyper, hvor det viktigste skillet går mellom ordinær drift og ulike typer øremerkinger (ØM). Diagrammet under viser utvikling i avsetninger fra 2022 til 2024.

Figur 3 Avsetninger i bevilgningsøkonomien fordelt på aktivitetstyper

Ordinær drift

Regnskapet viser at fakultetets avsetninger knyttet til ordinær drift øker med 31,6 mill. kr til i underkant av 50 mill. kr ved inngangen til 2024. Økningen består i hovedsak av uforutsette inntekter som bevisst er hold igjen og mindreforbruk på drift.

Øremerking til rekrutteringsstillinger

Fakultetet har et relativt høyt nivå på avsetninger til rekrutteringsstillinger, men avsetningene reduseres og det forventes en ytterligere reduksjon i 2024. Dette omfatter både stillinger finansiert av poolen for rekrutteringsstillinger på UiT og stillinger finansiert over enhetenes egne rammer.

ØM-øvrig

ØM-øvrig består av kategoriene egne øremerkinger², øremerkinger UiT³ og øremerkinger eksterne⁴. Kategorien er sammensatt og består både av negative og positive avsetninger.

Fellesadm har negative avsetninger på merkostnader AKM, men disse er betydelig redusert fra 2022. De negative avsetningene er redusert fra totalt 70 mill. kr til 39 mill. kr, og bidrar til at avsetninger ØM-øvrig øker i løpet av 2023. Resterende enheter på fakultetet har positive avsetninger på øvrige øremerkinger og IMB utmerker seg med 18 mill. kr i positive avsetninger. Dette er hovedsakelig

² **ØM egen:** øremerkinger gjort av fakultetet eller institutt. Kan omdisponeres.

³ **ØM UiT:** øremerkinger gjort av universitetsstyret hvor det kan være krav om tilbakebetaling dersom aktivitet ikke gjennomføres. Kan ikke omdisponeres av fakultetet alene.

⁴ **ØM eksterne:** øremerkinger med særlig sterke bindinger, slik som bevilgning fra andre departement, supplerende bevilgninger og egenfinansiering i BOA-prosjekter. Kan ikke omdisponeres av UiT alene.

knyttet til pågående investeringer og avsetninger til strategiske og tematiske satsninger som er noe forsinket.

Utstørsbevilgning til MH2 er en betydelig del av avsetningene, 37,8 mill. kr, og mesteparten av dette er planlagt brukt i 2024.

3 Disponering av fakultetets strategiske midler

I henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell settes årlig 3,5% av fakultetets ramme av til strategiske disponeringer, og i 2023 utgjorde dette 25,6 mill. kr.

Erfaring tilsier at en rekke forpliktelser forsinkes eller bortfaller i løpet av året, og derfor har overbudsjettering på strategiske midler vært tilrådelig. I 2022 ble det merforbruk på 8 mill. kr på de strategiske midlene, og det ble lagt inn innsats i å redusere overbudsjetteringen. De forpliktelsene som kunne flyttes frem i tid ble flyttet, og overbudsjetteringen ble redusert til 1 mill. kr i 2023. Noen av forpliktelsene budsjettert inn i 2023 falt i tillegg bort, enkelte ble forsinket og to garantier knyttet til strategiske midler ble dekket opp av instituttene selv. Dette resulterte i et mindreforbruk på 2,6 mill. kr i 2023, noe som går inn som en del av fakultetets samlede avsetninger i 2023.

Se vedlegg 3 for oversikt over fakultetets strategiske disponeringer i 2023.